

‘Een biodiverse dijk is een geweldige manier om de natuur te ondersteunen en te behouden’

Johan Elshof
waterkeringbeheerder bij het Waterschap
Drents Overijsselse Delta

DSV zaden introduceerde vorig jaar het nieuwe EUROGRASS Dijken Basis Gras (DBG)-mengsel. Het mengsel is speciaal samengesteld om de biodiversiteit te verhogen en tegelijkertijd te zorgen voor een sterke zode en voor een erosiebestendige grasbekleding op dijken. Met het toevoegen van een kruiden- en bloeiengras mengsel ontstaat er een biodiverse, kleurige dijk. We spreken Johan Elshof, waterkeringbeheerder bij het Waterschap Drents Overijsselse Delta en Steven Wiersema, productmanager bij DSV zaden over hun ervaring met het DBG-mengsel en over aanpak van het beheer van een biodiverse dijk.

Auteur: Ellen Heesen

Wens voor een bloemrijk dijktaald

Johan Elshof: 'Het mengsel EUROGRASS Dijken Basis Gras hebben we in het voorjaar van 2023 ingezaaid. Vanuit bewoners uit de omgeving was er de wens voor een kleurig en bloemrijk dijktaald. Daarom hebben we als extra het bloeimengsel Zomerbloei Zelder toegevoegd.' Het voordeel van de toevoeging van een bloeimengsel is dat, naast de verfraaiing van het landschap, de dijk niet betreden wordt. Na de bloei ontstaat er ruimte voor de wat later opkomende kruiden. Elshof vervolgt: 'Daarnaast was voor ons een grasmat wenselijk om erosie van het taald te voorkomen door afstromend water vanaf de weg. Het inzaaien van de dijk is uitgevoerd door Dijkalliantie Stenendijk (DAS). Op het onderste deel van het taald was nog gedeeltelijk de oude grasmat aanwezig en vooral op het bovenste deel van het taald is het mengsel ingezaaid. Het binnentalud, waar het

mengsel is ingezaaid, heeft geen waterkerende functie meer omdat een stalen damwand hier nu de functie van waterkering overneemt.' Elshof is tot zover tevreden over het mengsel. 'Het mengsel is goed aangeslagen in het eerste jaar. Vooral tijdens het zomerseizoen hebben we op tijd neerslag gehad, waardoor de beplanting zich goed heeft ontwikkeld.'

Gefaseerd maaibeheer voor behoud biodiversiteit

Het beheer van de dijk bestaat uit gefaseerd maaibeheer. Elshof: 'Eén vak wordt al gemaaid in mei en het volgende vak maaïen we tussen 15 juni en 15 juli. De laatste maaibeurt vindt plaats in september. Het maaisel voeren we af bij elke maaibeurt. Door gefaseerd te maaïen, maaïen we niet het gehele dijkvak kort, waardoor er tijdens zomerseizoen voor de insecten een plek is waar ze nectar kunnen vinden.'

Elshof verwacht dat op langere termijn met name de plantensoorten van Dijken Basis Gras zullen overblijven die zich goed voelen bij het gevoerde beheer. 'Sterk afwijkende jaren, met bijvoorbeeld zeer droge zomers, zullen ervoor zorgen dat bepaalde plantensoorten verdwijnen en dat er andere soorten voor in de plaats komen. In de toekomst verwachten we wel dat door verschraving er minder kleurige soorten overblijven,' aldus Elshof.

Onderhoudsvriendelijke dijk

'We hebben geen specifieke uitdagingen gehad in het onderhoud,' zegt Elshof. 'We zijn direct begonnen met het gefaseerde maaibeheer. Bij de eerste keer maaïen in 2023 was de opgekomen beplanting nog zeer kort. Diverse kruiden waren nog maar beperkt opgekomen, maar deze konden zich tijdens de rest van de periode goed ontwikkelen. Voor het komende jaar gaan we verder met het ingezette beheer. Onze verwachting is wel dat de kleurrijkheid behoorlijk zal afnemen. Klaprozen doen het bijvoorbeeld de eerste paar jaar goed in geroerde grond, maar daarna zullen ze wel verdwijnen.'

Ontwikkeling en verwachtingen van DBG

'De bewoners waren zeer tevreden over het resultaat; het was dan ook een uitbundig

bloeiende dijk in het eerste jaar. We zijn wel benieuwd hoe het mengsel zich in het tweede jaar gaat ontwikkelen. Dit jaar zal een gedeelte van de bloemen in mei afgemaaid worden, nu de grasmat verder in zijn ontwikkeling is dan vorig jaar. Hier zal vast reactie op komen vanuit de omgeving, maar door vroeg te maaïen kunnen kruiden tijdens de rest van de zomer dan wel weer bloeien,' zegt Elshof.

Steven Wiersema is productmanager bij DSV zaden en ontwikkelde het EUROGRASS Dijken Basis Gras-mengsel. Wiersema is tevreden over hoe het mengsel zich op de dijk in Hasselt ontwikkeld heeft. 'In het eerste jaar was er inderdaad een fraaie, kleurrijke dijk. Zo'n dijk is sowieso mooi voor de omgeving, maar nog beter voor de bijen, hommels en andere insecten. Na de bloei nemen de kruiden het steeds verder over, waardoor er een biodiverse dijk met sterke grassen en kruiden overblijft. Het DBG-mengsel met de toegevoegde bloeiers heeft exact gedaan wat ik ervan verwacht heb,' zegt Wiersema.

Tips voor collega-dijkbeheerders

Elshof geeft graag tips voor collega-dijkbeheerders die overwegen een biodiverse dijk in te zaaien. 'Kijk goed naar hoe je de dijk gaat beheren, want het beheer bepaalt uiteindelijk welke soorten en kruiden in samenhang met de grond je krijgt. Het is niet altijd noodzakelijk om de hele dijk in te zaaien met een kruidenmengsel.' Wiersema vult aan: 'Een dijk inzaaien met een biodivers mengsel is een geweldige manier om de natuur te ondersteunen en te behouden. Zorg voor een verscheidenheid in plantensoorten om een gevarieerd ecosysteem te ondersteunen en houd regelmatig toezicht op de biodiverse dijk om de gezondheid van het ecosysteem te controleren. Met een biodiverse dijk voeg je een nuttig en levendig landschapselement toe aan de omgeving.'

Meer informatie, tips of advies nodig?

Op <https://www.handreikinggrasbekleding.nl> staan allerlei tips hoe dijkbeheerders om kunnen gaan met het inzaaien van gras en kruidenmengsels op dijken. Je kunt ook contact opnemen met onze specialisten Thijs Schoenmakers of Steven Wiersema.

'De bewoners waren zeer tevreden over het resultaat; het was dan ook een uitbundig bloeiende dijk'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!